

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

6 november 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, LANDBOUW, WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de omzetting van de Europese richtlijn over de huisvesting van kippen

Vraag om uitleg van de heer Marc van den Abeelen tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over zijn uitspraken in verband met een regeling voor de teelt van genetisch gemanipuleerd zaad

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, en tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government, over hun respectieve reacties over een ggo-vrij Vlaanderen

Vraag om uitleg van mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de delocalisatie van de West-Vlaamse tuinbouwsector naar Noord-Frankrijk en Henegouwen

Vraag om uitleg van mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de uitlatingen van de minister over de exportmogelijkheden van de Vlaamse land- en tuinbouw

Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme

Donderdag 6 november 2003

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Roland Van Goethem

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.07 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de omzetting van de Europese richtlijn over de huisvesting van kippen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Meyer tot de heer Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de omzetting van de Europese richtlijn over de huisvesting van kippen.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, de Europese Commissie heeft op 14 juli 2003 beslist om vier lidstaten, waaronder België, voor het Europees Hof te dagen wegens het niet omzetten van de Europese richtlijn met betrekking tot de vaststelling van minimale normen inzake de bescherming van legkippen. België moest op 1 januari 2002 de Europese regelgeving die de bouw van krappe legbatterijen vanaf 2003 verbiedt en vanaf 2012 het gebruik ervan, hebben omgezet. In de plaats moeten de legkippen dan in zogenaamde verrijkte kooien of alternatieve systemen zoals vrije uitloop of volièrres worden gehuisvest. In januari 2003 kregen vijf lidstaten, waaronder België, een gemotiveerd schrijven van de Europese Commissie waarop ze drie maanden de tijd kregen om te reageren. Portugal heeft zich ondertussen met de richtlijn in regel gesteld.

In ons land is de federale minister van Volksgezondheid bevoegd voor dierenwelzijn. Sinds de regionalisering van landbouw moeten de gewesten

voor deze materie hun akkoord geven aan de federale minister. De beperkingen opgelegd omwille van dierenwelzijn hebben ook een economische weerslag op de landbouwbedrijven en daarvoor zijn de gewesten bevoegd. Wallonië liet vorig jaar weten dat het met voorstel van toenmalig minister Tavernier, dat verder gaat dan de Europese richtlijn, niet akkoord kon gaan. Het gewest wil de minimale uitvoering van de Europese richtlijn en niets meer.

Ik heb in maart 2003 de minister van Landbouw over deze kwestie geïnterpelleerd en gewezen op de grote economische weerslag en de catastrofale gevolgen voor de sector als boven op de implementatie van de Europese richtlijn nog eens een extra norm wordt geplaatst. Tevens heb ik toen gewezen op een mogelijke veroordeling van België wegens het niet omzetten van de Europese richtlijn.

Mijnheer de minister, wanneer zal de Vlaamse regering de beslissing nemen over de omzetting van deze richtlijn ? Bijna alle Europese lidstaten zetten de richtlijn ongewijzigd om. Wenst de Vlaamse regering dat ook of wenst ze, ondanks de gekende negatieve gevolgen voor de sector, een strengere houding aan te nemen dan Europa noodzakelijk acht ? Welke initiatieven hebt u genomen of zult u nemen om dit dossier te deblokken ? Welk overleg is er geweest met de federale minister en met Wallonië ? Is er nog overleg geweest met de sector ? Wanneer zal duidelijk zijn aan welke regels de sector zich moet houden ?

Mijnheer de minister, ik hoop een duidelijk antwoord te krijgen.

– *De heer André-Emiel Bogaert, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik zal een duidelijk antwoord geven, maar daarom zal er nog geen duidelijkheid zijn.

De omzetting van de richtlijn van 1999 inzake minimumnormen voor de bescherming van legkippen is inderdaad een bevoegdheid van de federale minister van Volksgezondheid, de heer Demotte. Ingevolge de Lambermontakkoorden is het akkoord van de gewestregeringen vereist voor maatregelen inzake dierenwelzijn die een invloed hebben op het landbouwbeleid. In juli, bijna onmiddellijk na het aantreden van minister Demotte, heb ik hem gevraagd mij mee te delen of de nieuwe federale regering inzake dit dossier een al dan niet gewijzigd standpunt inneemt ten opzichte van het ontwerp koninklijk besluit van zijn voorganger, de heer Tavernier.

Het lijkt me logisch dat in afwachting van het antwoord en het standpunt van de federale regering, de Vlaamse regering op dit moment geen akkoordverklaring zal geven. Zodra het federale standpunt bekend is, zal ik het dossier opnieuw agenderen op de Vlaamse regering. Ik kan niet vooruitlopen op het federale initiatief en bijgevolg kan ik u niet exact laten weten wanneer de omzetting van de Europese richtlijn een feit zal zijn. Het spreekt voor zich dat gezien de huidige onduidelijkheid voor de sector zelf en het feit dat de Europese Commissie België voor het Europese Hof heeft gedaagd, er best snel werk wordt gemaakt van deze omzetting in Belgische wetgeving.

– *De heer Roland Van Goethem treedt opnieuw als voorzitter op.*

Volgens mijn laatste informatie zou de federale minister in de komende weken een interkabinetten-groep bijeenroepen.

De Vlaamse overheid kent via het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds investeringen in alternatieve huisvestingssystemen toe van maximum 40 procent. Dit betekent investeringen in scharrel- en volièresystemen en in vrije uitloop. Via dit positief ondersteuningsbeleid worden de pluimveehouders gestimuleerd te kiezen voor deze alternatieve systemen zonder daarbij enig economisch marktaandeel te ondergaan

De aansporing van de overheid is er door de subsidiëring. De omzetting is niet gebeurd door federaal

minister Demotte. U kunt mij geen nalatigheid verwijten. Ik kan u de brief van 22 juli 2003 tonen die ik heb gestuurd aan de minister, maar waarop tot op heden geen enkel initiatief is gevolgd. Ik heb naar aanleiding van deze vraag voor de derde keer contact opgenomen en heb de mededeling gekregen dat er snel een interkabinettenwerkgroep zal worden bijeengeroepen.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de minister, de bal wordt gekeerd van de federale naar de Vlaamse en van de Vlaamse weer naar de federale regering. De pluimveehouders hebben nog geen enkele duidelijkheid en België wordt voor het Europees Hof gedaagd. Dat is geen behoorlijk bestuur. Het wijst er niet op dat we ondertussen de modelstaat België of Vlaanderen bereikt hebben.

Is het mogelijk een kopie van de brief te krijgen ?

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : De bal wordt niet van de ene naar de andere regering gekeerd. U hebt zelf gezegd dat het over een verantwoordelijkheid van minister Demotte ging. Ik kan maar een akkoord in Vlaanderen formuleren als er een voorstel is van minister Demotte.

De heer Jos De Meyer : De reden waarom er nog geen oplossing is, ligt in het feit dat de regeringspartijen een verschillende visie hebben. Sp.a en Spirit passeren Agalev. Daardoor heeft men nog geen akkoord bereikt. De pluimveehouders zijn hiervan het slachtoffer.

Minister Ludo Sannen : Dan moet u de vraag aan de federale regering stellen.

De heer Jos De Meyer : Dat zal de volgende stap zijn.

Minister Ludo Sannen : Daar ben ik blij om. Ik kan alleen maar mijn eigen doelstelling ondersteunen. Ik zal u tevens de brief overmaken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Marc van den Abeelen tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over zijn uitspraken in verband met een regeling voor de teelt van genetisch gemanipuleerd zaad

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, en tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government, over hun respectieve reacties over een ggo-vrij Vlaanderen

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van de heer van den Abeelen tot de heer Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over zijn uitspraken in verband met een regeling voor de teelt van genetisch gemanipuleerd zaad, en van de heer Bogaert tot minister Sannen en tot mevrouw Ceysens, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government, over hun respectieve reacties over een ggo-vrij Vlaanderen.

Minister Sannen antwoordt tevens in naam van minister Ceysens.

De heer van den Abeelen heeft het woord.

De heer Marc van den Abeelen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het zal sommigen misschien verwonderen dat we terugkomen op iets waarover de heer Schepens reeds in juni een vraag heeft gesteld. Ik ervaar echter een inconsequentie tussen het antwoord van de minister toen en wat hij doet op 30 september 2003, hoewel ik kan leven met inconsequenties.

Mijnheer de minister, op 30 september hebt u in een Vlaamse krant verklaard dat uw administratie een regeling uitwerkt om de teelt van genetisch gemanipuleerd zaad in Vlaanderen onmogelijk te maken. U had echter voordien gezegd dat er nog veel wetenschappelijk onderzoek moest gebeuren, en dat het een voorzorgsprincipe is om dit eerst te onderzoeken. Dat onderzoek zal dan gebeurd zijn tijdens het verlof, wanneer wij dat niet wisten. Daarna is er ineens sprake van een afbakening van de zones waarbinnen die teelt verboden is en van het invoeren van afstandsrempels tussen klassieke bouwpercelen en velden met ggo's. Door een doelgerichte combinatie van die twee criteria zou de teelt van ggo's gewoonweg onmogelijk worden.

U zegt ook dat genetisch gemanipuleerd zaai zaad de genadeslag zou zijn voor de landbouw. Ik laat dat voor uw rekening. Wij zijn altijd de beste leerlingen van de klas op Europees niveau en we zetten altijd een stapje verder dan Europa. We hebben al vrijblijvende technische regels gemaakt en u wenst dat ineens toe te passen in zijn strengste vorm.

Wij staan ook aan de top in verband met onderzoek in de biotechnologie. De economische gevolgen van dit onderzoek zouden wel eens zeer tastbaar kunnen zijn. Economie moet samengaan met ecologie, maar zonder een goede economie is er ook geen sprake meer van goede ecologie.

Er zijn een aantal richtlijnen uitgewerkt en een aantal coördinatieakkoorden gemaakt. De gewesten en de federale staat hebben zelfs een evaluatiesysteem gemaakt dat moet worden uitgevoerd door de Adviesraad voor Bioveiligheid en de Dienst Bioveiligheid en Biotechnologie. De adviesraad moet de bioveiligheid evalueren van activiteiten en producten waarbij genetisch gemodificeerde organismen worden gebruikt en hiervoor advies verstrekken. De raad bestaat uit vertegenwoordigers aangeduid door de gewesten en de federale ministeries. De DBB heeft tot taak het uitvoeren van opdrachten gegeven door de raad of het voorstellen van maatregelen aan de raad of aan de regering.

Tevens worden de afvalstoffen van hoger vermelde producten aan specifieke regelingen onderworpen. Het akkoord regelt tevens de internationale vertegenwoordiging en de federale staat draagt daarbij alle administratie- en werkingskosten.

Dit is allemaal zeer goed geregeld. Daarom heb ik enkele korte vragen, mijnheer de minister. Waarop baseert u zich om een enorm negatieve houding, die ingegeven kan zijn door wetenschap of emotie, ten opzichte van de ggo's aan te nemen ? Ik hoop dat u zich ervan bewust bent dat de ggo's voor een hogere voedselproductie kunnen zorgen en dat ze een vermindering van bestrijdingsmiddelen zouden kunnen teweegbrengen.

Hoe staat het met de uitvoering van het akkoord van 1997 ? Functioneert dit stelsel wel of niet naar behoren ? Zo ja, is dat geen voldoende garantie om de ggo's toe te laten ?

Is de opdracht die u aan uw administratie hebt gegeven om die zones af te bakenen, gebaseerd op een regeringsbeslissing ? Zo ja, wat houdt deze dan in ?

van den Abeelen

Wat is de stand van zaken van het Europees overleg terzake ? Vreest u niet dat onze regio opnieuw economische schade zal oplopen door heiliger te willen zijn dan de paus ?

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de voorzitter, collega's, het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek is het enige instituut dat in deze legislatuur werd opgericht. Dat instituut is er gekomen op verzoek van Agalev. We moeten het ernstig nemen. Er zijn heel wat middelen en intellect mee gemoeid. De mensen van dat instituut doen de moeite om deskundigen aan te trekken, om de zaak bespreekbaar te maken, om er geld aan te besteden, om er academische zittingen aan te wijden. Dan moeten de resultaten van al die moeite in het beleid worden vertaald.

Ik kreeg een kopie van het perscommuniqué van het viWTA, ondertekend door mevrouw Merckx en de heren Voorhamme en Wyns, waarin ze beweren dat het instituut zijn best doet en waarin ze zich afvragen wat de ministers Ceysens en Sannen doen. Hebben ze die documenten gelezen ? Weten ze wat het publieksforum heeft geadviseerd ? Wordt het door de Vlaamse regering besproken ? Wordt er rekening mee gehouden ? Dat vraagt het viWTA zich af. Bovendien roept het instituut het Vlaams Parlement op om zijn rol ten volle te spelen.

Ik ben niet technisch onderlegd in de landbouwproblematiek en zeker niet in de ggo-problematiek. Ik benader de zaak politiek en administratief omdat een instituut van het Vlaams Parlement zich de moeite al heeft getroost om de zaak technisch en inhoudelijk te benaderen. Ik heb akte genomen van de resultaten van dat onderzoek. Op 2 oktober liet dat instituut zijn ergernis blijken bij de bevoegde ministers, die volgens het persbericht 'volledig voorbijgaan aan de aanbevelingen van het publieksforum, waarvan de besluiten op 26 mei 2003 plechtig werden overhandigd aan de voorzitter van het parlement'.

Ondertussen werd in het Vlaams Parlement een voorstel van resolutie ingediend dat nog moet worden behandeld. Mijnheer de minister, waarom hebben minister Ceysens noch uzelf rekening gehouden met de voorstellen van het instituut en met de besluiten van het publieksforum ? Hebt u kennis genomen van het ggo-dossier en de besluiten van

het publieksforum ? Hebt u of heeft de Vlaamse regering een standpunt ingenomen ? Ik wil niet weten wie gelijk heeft. Dit is een belangrijke zaak omdat het over onze voeding gaat. Het gaat over de besluiten van een instituut van het Vlaams Parlement, van professoren, van het publiek en van de stakeholders.

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mijnheer de voorzitter, ik ben de laatste om aan parlamentsleden het recht te ontzeggen om vragen te stellen of te interpelleren. Het mag echter niet verworden tot een soort 'vragen staat vrij'. De heren van den Abeelen en Bogaert zeggen allebei dat ze niet technisch onderlegd zijn, en dat ze de kwestie politiek willen benaderen. Dat kan met veel zaken, maar niet met dossiers die in dit parlement zijn opgebouwd. Het wordt een schande genoemd dat de regering verdeeld is. Welnu, mijnheer de minister, u kunt vaststellen dat ook het parlement totaal onmachtig is, niet alleen om zijn politiek en administratief werk te doen, maar ook om hier een pluralistisch debat over te houden.

Er is een lange aanloop geweest, met adviezen van verschillende adviesorganen, die we allemaal hebben kunnen lezen. Een van de eerste pilootprojecten van het viWTA ging over ggo's. Het viWTA heeft het parlement perfect op de hoogte gehouden van de verdere timing en opvolging van het pilootproject. We waren allemaal uitgenodigd voor de voorstelling en overhandiging. We konden zelfs deelnemen aan het publieksforum dat hier in mei plaatsvond. Dat publieksforum resulteerde in een rapport, waarvan de conclusies door alle fracties werden overgenomen, en in een resolutie werden gegoten.

Ministers kunnen uiteraard uitspraken doen. De ene spreker herhaalt nu de vragen waarop de minister op 1 oktober in de plenaire vergadering al heeft geantwoord. De andere spreker grijpt terug naar een perscommuniqué van het viWTA van 2 oktober, toen ze daar nog geen weet hadden van het antwoord van de minister.

Mijnheer Bogaert, op 7 oktober heb ik u als voorzitter van de commissie een brief geschreven met het verzoek het voorstel van resolutie op de agenda te zetten. In die brief schreef ik : 'Zowel in de plenaire vergadering van 1 oktober als in de media kwam sterk de verdeeldheid van de regering over genetisch gewijzigd voedsel naar voren. Uit het debat bleek ook dat de regering geen rekening heeft gehouden met de resultaten van het publieks-

Merckx-Van Goeij

debat over ggo's, dat ingericht werd door het viWTA. De spoedige bespreking van het voorstel van resolutie biedt het parlement de kans om klaarheid te krijgen over het standpunt van de regering over genetisch gewijzigd voedsel. Bovendien kan het een sterk signaal geven aan de deelnemers van het publieksdebat dat het parlement hun inspanningen waardeert.'

Ik kan niet anders dan teruggrijpen naar die brief. Mijnheer Bogaert, uw vraag is daarna, op 15 oktober, ingediend. Intussen raakt het voorstel van resolutie hier maar niet op de agenda. Ik weet niet waar dat aan ligt. Na heel de voorbereiding voor een inhoudelijk en pluralistisch debat over dit thema, waaronder de werkzaamheden van ons eigen instituut en van de burgers die zich daar gedurende drie weekends voor hebben ingezet, kan dit parlement alleen maar polemiseren en er zomaar van uitgaan dat minister Sannen zijn uitspraken heeft gedaan na overleg met minister Ceysens, wat helemaal niet het geval is.

Ik wil nu niet ingaan op de standpunten van believers en non-believers. Ik zou er liever eens een open debat over voeren. We moeten ten minste eens de moeite doen te luisteren naar al die deelnemers aan het publieksforum. Ook andere deskundigen kunnen nog een meerwaarde bieden. Achteraf moet uiteraard iedere fractie in het parlement haar verantwoordelijkheid nemen.

Het voorstel van resolutie is niet te nemen of te laten. Het is de onverkorte weergave van de conclusies van het publieksforum. De indieners hebben daar geen komma aan gewijzigd, al kan iedereen daar een eigen opvatting over hebben. Hoe komt het toch dat het parlement er niet in slaagt eens een ordentelijk inhoudelijk pluralistisch debat te houden ?

De ggo's zijn niet de belangrijkste staatszaak, maar we moeten dat dossier wel eens behandelen. Ik roep alle leden op na het antwoord van de minister te proberen zich wat technisch te verdiepen in de materie. We kunnen toch een beetje proberen te weten waar het over gaat en wat de knelpunten zijn ? Als de burgers dat op drie weekends hebben kunnen doen, waarom zouden wij dan niet in staat zijn ons de materie eigen te maken ? Tenslotte zal dit immers ook ter stemming voorliggen. Natuurlijk vraagt dat een inspanning, maar dat is onze verantwoordelijkheid.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik sluit me aan bij de laatste aanbeveling van mevrouw Merckx. Het is een interessante resolutie, waar goed werk voor is geleverd. Het zou goed zijn dat heel binnenkort op de agenda te zetten van deze commissie.

Ook het werk van het viWTA was interessant, zowel het publieksforum als het stakeholdersforum. Die twee moeten ook samen worden gezien ; ook de rapporten moeten samengaan. Als opvolger van de heer Holemans, die zowel voor het viWTA als voor dit debat over ggo's mede initiatiefnemer was, heb ik beide kunnen bijwonen.

Een aantal aanbevelingen van het publieksforum zijn zeker niet in strijd met de standpunten van de minister. Daarover moeten we hier verder het debat voeren. Ik lees voor uit een van de belangrijkste conclusies van het publieksforum. Het publiekspanel zei : 'De keuzevrijheid moet gegarandeerd blijven. De problematiek is heel complex. Zowel mensen die genetisch gewijzigde voeding willen, als degenen die dat niet willen, moeten daarvoor kunnen kiezen.' Dat is de kern van het probleem, en daar bestond eigenlijk bijna een consensus over, ook in het stakeholdersforum. Niemand betwist dat.

Een andere heel belangrijke aanbeveling van het publiekspanel in verband met de aparte en strikte procedure die nodig is voor ggo's, luidde : 'Er moet een doelgerichte controle gebeuren door onafhankelijke instanties, die beschikken over de nodige kennis en middelen, en waarvan de betrouwbaarheid onbetwistbaar is. De beoordeling van de milieurisico's is heel belangrijk.' Een aantal suggesties van de minister passen in die lijn.

Ik zou ten slotte nog willen wijzen op de Britse studie die half oktober bekend raakte. Op 200 proefakkers werd de invloed van genetisch gemanipuleerde maïs getest. Er werden heel wat onverwachte negatieve effecten gesignaleerd, vooral op het milieu. Vooral de samenhang van de inzet van genetisch gemanipuleerde – transgene – gewassen en het overmatig gebruik van pesticiden was nefast. De dienst Bioveiligheid heeft daarop beslist om twee keer na te denken over adviezen over lopende dossiers inzake veldproeven.

Ik zou de discussie willen nuanceren : er is wel rekening gehouden met het publieksforum en de onderzoeken van het viWTA. We moeten het viWTA ernstig nemen, maar we moeten het niet klakkeloos volgen. Het parlement moet uiteindelijk de knoop doorhakken. Dat kunnen we doen door het

Malcorps

voorstel van resolutie zo snel mogelijk te bespreken.

De voorzitter : Ik wil me aansluiten bij de vraag van de heer van den Abeelen. Het genetisch onderzoek in Vlaanderen is een belangrijk onderdeel van onze kenniseconomie. We mogen het kind niet met het badwater weggoeien.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : We kunnen een stuk pas agenderen, mevrouw Merckx, als het door iedereen ondertekend is. Op 15 oktober werd een rappel verstuurd om de overige drie handtekeningen te verzamelen. Stukken kunnen niet worden gedrukt zonder alle handtekeningen. Ik kan het voorstel van resolutie dus onmogelijk agenderen.

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik sluit me aan bij de oproep tot een debat. Kritiek moet gerechtvaardigd zijn. Ik was dan ook verbaasd, mijnheer van den Abeelen, dat u uw vragen formuleert als feitelijkheden. Ik was totaal verward over uw vraagstelling.

U verwijst naar een artikel dat verscheen een dag na de Europese Raad. Daarop heeft de heer Schepens mij een actuele vraag gesteld. Ik heb geantwoord. Ik ben verbaasd over de manier waarop u zaken door elkaar haalt. Ik heb geprobeerd duidelijk te maken dat ik het had over het gebruik van zaaizaden in de courante landbouw. Ik had het niet over wetenschappelijk onderzoek. Ik heb sindsdien op geen enkele manier meer contact gehad met de media, noch informatie verspreid. Ik dacht dat een antwoord op een actuele vraag de correcte manier van reageren was.

Ik ben eveneens verbaasd over de vraagstelling van de heer Bogaert. Alsof ik de rapporten niet zou kennen ! Mevrouw Merckx heeft me voor het zomerreces al ondervraagd over het viWTA-rapport. Ik wéét dat niet iedereen op dezelfde golfengete zit. Juist daarom wil ik inzake het gebruik van zaaizaden het voorzorgsprincipe hanteren. Niemand kan grote problemen hebben met het feit dat ik dat principe hanteer.

Mijnheer van den Abeelen, u had het over de voordelen van de ggo's. Ik heb daar een enigszins genuanceerd standpunt over. De voordelen staan op dit moment nog niet helemaal vast. Er bestaat zelfs veel betwisting over binnen internationale wetenschappelijke en politieke kringen.

Naast een aantal geslaagde voorbeelden zijn er ook tal van andere met negatieve gevolgen voor mens, landbouw en leefmilieu. Er blijven veel vragen over risico's die verbonden zijn aan ggo's en genetisch gewijzigd voedsel.

Ik heb me recent overigens niet uitgesproken over het geheel van de ggo-problematiek. Ik heb heel specifiek gesproken over genetisch gemanipuleerde zaaizaden. Onderzoek met ggo's en hinderlijke inrichtingen of specifieke toepassingen voor ingeperkt gebruik vinden vandaag plaats onder goed gecontroleerde voorwaarden in bijvoorbeeld laboratoria, onderzoeksinstellingen en ziekenhuizen.

Voor mij is er echter een belangrijk verschil tussen ingeperkt gebruik en vrije introductie in de landbouw. In het antwoord aan de heer Schepens heb ik ook zeer duidelijk gezegd dat ik geen problemen heb met het wetenschappelijk onderzoek. Ik heb dan ook moeite met de tonaliteit die men mij in de schoenen tracht te schuiven. Ik heb die zaak nooit op die manier geformuleerd.

Mijnheer van den Abeelen, de werking van de Bioveiligheidsraad kan op een aantal punten worden verbeterd. Mijn voorgangster heeft trouwens reeds een initiatief genomen om de werking van die raad te evalueren. Er werd ook een schrijven gericht aan de toenmalig bevoegde minister van Leefmilieu om het samenwerkingsakkoord inzake bioveiligheid te herzien. Overigens werd ook door het Waals Gewest een gelijkaardige vraag gesteld.

Er hebben verscheidene ontwerp teksten voor een nieuw samenwerkingsakkoord gecirculeerd. Daarover bestaat toch nu toe echter geen consensus. Een van de knelpunten die toen door mij naar voren werden geschoven, is de korte periode, namelijk 10 dagen, waarover het Vlaams Gewest beschikt om de dossiers van veldproeven te evalueren. Daarnaast krijgen de gewesten geen inzage in het volledig wetenschappelijk dossier. De federale overheid kan die wel inkijken. De evaluatie die de

Sannen

Bioveiligheidsraad uitvoert, blijft beperkt tot de strikte bioveiligheidsaspecten.

Wat dit laatste punt betreft, pleit ik voor een betere evaluatie, waarin naast leefmilieu en volksgezondheid ook de sociaal-economische aspecten aan bod komen. Op die manier kunnen we een betere en integrale afweging maken.

Mijnheer van den Abeelen, voor zover ik weet, is er geen enkele opdracht gegeven aan de administraties om zones af te bakenen. Ook ik heb dat niet gedaan. De regering heeft er nog geen beslissing over genomen. Wel werd aan de administratie gevraagd om een algemene visietekst uit te werken over de ggo-problematiek. Er moet ook worden nagegaan welke mogelijkheden er zijn voor Vlaanderen. Daarbij zal de coëxistentie tussen ggo-landbouw, conventionele landbouw en biolandbouw concreet worden ingevuld. Voor mij is het essentieel dat de introductie van ggo-landbouw geen schade zal berokkenen aan de bestaande landbouwvormen.

Met deze opdracht kom ik tegemoet aan het richtsnoer van de Europese Commissie. Zij vraagt dat coëxistentie wordt gerealiseerd met nationale strategieën. Via deze visietekst zal het debat rond ggo's in Vlaanderen verder worden aangewakkerd. Nadien kan de regering een beslissing nemen over de richting die Vlaanderen moet uitgaan.

Europa heeft duidelijk gesteld dat in de visietekst een antwoord moet worden gegeven op de coëxistentie, de verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid en de afbakening van de zones. In Duitsland wordt er nu al heel wat denkwerk verricht over die aansprakelijkheid.

Het overleg op Europees niveau over het genetisch gemanipuleerd zaad is nog volop aan de gang. Sinds 29 september is het onderwerp niet meer geagendeerd op de Raad van Europa. Ook op de Landbouwrap is het ondertussen niet meer besproken.

De Europese Commissie heeft richtsnoeren uitgevaardigd inzake de coëxistentie. Ze ziet voorlopig af van een eigen regelgeving. We moeten die zelf

voorbereiden. Met de visietekst worden de nodige aanzetten gegeven.

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen de toepassing van ggo's voor ingeperkt gebruik en de vrije introductie in het milieu. Voor ingeperkt gebruik werden goede toepassingen ontwikkeld. Ze worden onder meer ingepast in de geneeskunde. Vlaanderen kan zijn voortrekkersrol in biotechnologisch onderzoek blijven spelen. Ik zie daarin belangrijke mogelijkheden.

Voor de toepassing van de vrije introductie in de landbouw primeert op dit moment het voorzorgsbeginsel. Ik wil absoluut voorkomen dat de introductie van ggo-gewassen economische schade aan de landbouw en het milieu zou veroorzaken. Op de mogelijke contaminatie hebben we op dit moment geen antwoord.

Op ggo's wordt veeleer emotioneel gereageerd. Ik pleit voor degelijke, wetenschappelijke, theoretische discussies.

De voorzitter : De heer van den Abeelen heeft het woord.

De heer Marc van den Abeelen : Mijnheer de minister, ik heb goed naar u geluisterd. U hebt een degelijk antwoord gegeven. U moet niet boos zijn op mij. Ik lees in een krant wat het kabinet zegt. Ik uit mijn bekommernis.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik richt me eerst tot mevrouw Merckx. In uw betoog zegt u dat de vraagstellers niet voldoende onderlegd zijn om de vraag te stellen. Als morgen een professor alle vraagstellers in dit parlement op de rooster zou leggen, dan zouden er veel door de mand vallen. Het siert een volksvertegenwoordiger wanneer die zegt dat hij via een burger of via de media iets heeft vernomen en daar een vraag over wil stellen, ook al is hij of zij daar geen expert in. Dat moet ten goede worden geïdentificeerd. Als een lid van een eminente partij documenten ondertekent waarbij onverholven kritiek wordt geuit op leden van de Vlaamse regering en als het parlement wordt opgeroepen om daar iets aan te doen, dan moet dat lid daar

Bogaert

vragen over kunnen stellen. Daarmee sluit ik dit debat af.

Mijnheer de minister, het probleem van dit dossier is dat er op emotionele wijze over wordt gepraat. Er wordt vanuit de buik geredeneerd. De media en de politiek 'emotionaliseren' dit dossier. De burger wordt erbij betrokken en stelt zich vragen over de gevaren. De heer Van Duppen heeft tijdens de plenaire vergadering van 5 november 2003 nog een boeiend betoog gehouden over hoe preventie iemand ziek kan maken. In dit dossier is moeilijk uit te leggen waarom dergelijke gewassen slecht of goed zijn. Dat is erg technisch en wetenschappelijk. Als het voorstel van resolutie volgens ons reglement kan worden geagendeerd, dan zal daar een goed debat over worden gevoerd. Niemand heeft het recht om iemand iets ten kwade te duiden als die een duidelijke vraag stelt.

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Ik heb daar geen enkel probleem mee. Als ik in het begin enige stelligheid aan de dag legde tegenover de heer van den Abeelen, dan was dat omdat hij zijn vraagstelling met dezelfde stelligheid begon.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de delokalisatie van de West-Vlaamse tuinbouwsector naar Noord-Frankrijk en Henegouwen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Gardeyn-Debever tot de heer Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de delokalisatie van de West-Vlaamse tuinbouwsector naar Noord-Frankrijk en Henegouwen.

Mevrouw Gardeyn heeft het woord.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, tot voor kort werd West-Vlaanderen de groentetuin van Europa genoemd. Serreteelten, grove groenten en andere groentespecialiteiten boden

heel wat kansen aan talrijke tuinbouwbedrijven. Dynamische groenteverwerkende bedrijven, goed functionerende veilingen en andere toeleverings-, verwerkings- en distributiebedrijven zorgen voor een significant percentage van de West-Vlaamse economie. Recent verschenen heel wat berichten en indicaties in de regionale pers dat zeker de arbeidsextensieve groenteteelt naar Noord-Frankrijk en Henegouwen verschuift.

– *De heer André-Emiel Bogaert, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

Op zich kan dit deels als een spontane verschuiving of ontwikkeling worden beschouwd, maar er zijn ook redenen om aan te nemen dat er zich grondige meer structurele veranderingen aan het voordoen zijn. Steevast worden er drie redenen aangehaald om de delokalisatie te verantwoorden : lagere grondprijzen, lagere lonen en minder strenge milieueisen en -normen in Wallonië en Frankrijk. Bijgevolg lijkt het me aangewezen en zelfs noodzakelijk om deze evolutie nauwgezet te volgen en erop toe te zien dat deze sector op termijn niet volledig uit West-Vlaanderen verdwijnt, dan wel dat deze sector niet meer in staat zou zijn met gelijke kansen de concurrentie aan te gaan.

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van deze problematiek ? Welke maatregelen ziet u mogelijk om de delokalisatie in de West-Vlaamse tuinbouwsector verder te voorkomen ? Bestaat daaromtrent overleg met de betrokken sector ?

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Mevrouw Gardeyn, mijn diensten zijn inderdaad op de hoogte van deze problematiek. Lagere grondprijzen, lagere lonen en minder strenge milieunormen kunnen hierin een rol spelen, evenals de druk van de verstedelijking en de ziektedruk in de groenteteelt.

Dikwijls leidt de zoektocht naar ruimte naar Noord-Frankrijk en Henegouwen. Hierbij dient echter opgemerkt dat in de versegroentesector van delokalisatie weinig of geen sprake is. De afstand tot de markt brengt nadelen met zich mee, onder meer met betrekking tot de transportkosten. Contacten met de REO-veiling, die over aanvoerloodsen beschikt in de grensstreek, wezen evenmin op een stijgende aanvoer uit Noord-Frankrijk of Wallonië.

Een cruciaal punt voor een goeddraaiende tuinbouwsector is een goedwerkende afzetstructuur. Vlaanderen scoort op dit gebied erg sterk met zijn

Sannen

veilingen. Voor de regio West-Vlaanderen is dit de REO-veiling in Roeselare voor groenten die bestemd zijn voor de verse markt. In Wallonië en Noord-Frankrijk zijn deze afzetstructuren tot nog toe veel minder goed georganiseerd.

Dat een goede afzetstructuur van primordiaal belang is voor de tuinbouw, is eveneens merkbaar op Europees vlak. De Europese steun voor deze sector is voornamelijk gericht op het ondersteunen van deze afzetstructuren. De telersverenigingen komen in aanmerking voor Europese steun in de vorm van een actiefonds. Dat fonds wordt voor 50 percent gespijsd door communautaire middelen en voor 50 percent door eigen middelen. Het fonds kan voor iedere veiling oplopen tot maximaal 8,2 percent van hun omzet.

Dat actiefonds moet worden aangewend voor de uitvoering van operationele programma's. De strategie van de Europese Gemeenschappelijke Marktordening voor groeten en fruit moet het behoud van de sector en de versteviging van de concurrentiepositie van de tuinbouw mogelijk maken. Een stuk van de strategie vormt het streven naar duurzame vernieuwing, vooruitgang en concentratie van het aanbod.

Vlaanderen is binnen de Europese Unie de regio met de hoogste organisatiegraad. Onze telersverenigingen hebben op Europese schaal reeds een zeer hoge graad van ontwikkeling bereikt. Deze voorsprong die over de jaren heen werd opgebouwd, kan echter snel tenietgedaan worden door de concurrentie uit onder andere Zuid- en Oost-Europa. Daarom moet elk programma substantieel vernieuwend zijn en toegevoegde waarde bieden.

Hierbij wordt ook gemikt op samenwerking over de telersverenigingen, veilingen en grenzen heen. Telersverenigingen krijgen op deze wijze binnen een communautair en regionaal kader ruimte voor een hele reeks positieve acties om de productie optimaal af te stemmen op de markteisen.

Concreet wordt hiervoor in Vlaanderen gewerkt rond een aantal clusters. Een eerste cluster is de programmering van de productie, waarbij het onder meer gaat over gegevensvergaring en aanbodsregulering, aanvoerspreiding, verbreding van het assortiment en systematische gegevensverzameling van de vraag. De cluster commerciële structuur beslaat de verkoopsstructuren, levering aan de verwerkende industrie, aanvulling van het aanbod

met aangekochte producten of diensten en informatienetwerken. Voorts zijn er de clusters kwaliteit, onderzoek, promotie, telersbegeleiding en milieuvriendelijke teelten en technieken waaromtrent de telersverenigingen projecten kunnen uitvoeren.

Voor de periode 2000-2003 werd 24 miljoen euro EU-steun toegewezen aan de West-Vlaamse telersverenigingen, waaronder 4,8 miljoen euro voor commercialisatiestructuren en andere investeringen.

In tegenstelling tot de provincies Limburg, Brabant en Antwerpen zijn de telers van vollegrondsgroenten voor de industrie, in West- en Oost-Vlaanderen niet georganiseerd in telersverenigingen, dit ondanks verscheidene pogingen van mijn diensten. Hierdoor blijft een deel subsidiemogelijkheden onbenut. Mijn diensten blijven echter open staan om elk initiatief in deze richting te ondersteunen en te begeleiden.

Verder wordt de tuinbouwsector, en niet het minst de West-Vlaamse, substantieel ondersteund op het vlak van investeringen. Voor de productiesector gebeurt dit door het VLIF met tussenkomsten tot 40 percent van de investeringen onder meer voor de aanwending van energiebesparende technieken in de glastuinbouw, maar ook voor andere milieu-investeringen als fertilisatie en hergebruik van beregeningswater.

Voor de sector van de verwerking en afzet kan met Vlaamse middelen steun verleend worden, zowel door het VLIF voor de coöperatieve sector, onder meer de veiling REO, als door Economische Expansie voor de niet-coöperatieve sector, onder meer de vele diepvriesgroentebedrijven in de streek van Roeselare. De steun kan desgevallend worden aangevuld met EOGFL-steun in het kader van het Vlaams programma voor plattelandontwikkeling of de gemeenschappelijke marktordening voor groenten en fruit. Het zal erop aankomen in de toekomst deze mogelijkheid open te houden door zowel Vlaamse middelen in hoofde van Economische Expansie voor te behouden voor de verwerkende sector, dit gezien de aangekondigde gewijzigde aanpak met een callsysteem, als door voldoende middelen vrij te maken voor de agrovoedingssector binnen het PDPO.

Ik zal u het schema overmaken met de cijfers van de steun die is gegeven.

Mijn diensten hebben zeer regelmatige contacten met de REO-veiling in Roeselare, de vakgroepen

Sannen

van de Boerenbond en met het verbond van groenteverwerkende bedrijven.

De voorzitter : Mevrouw Gardeyn heeft het woord.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw omstandig antwoord. Het was vooral naar aanleiding van een programma op de televisie dat enkele telers ongerust werden. Dit antwoord zal hun weer de zekerheid geven dat Vlaanderen actief bekommerd is om de groentetelers.

Minister Ludo Sannen : Ik hoop dat het antwoord aanleiding kan geven tot het gebruik maken van alle mogelijkheden die er bestaan. Ik wil ze daartoe aansporen, maar ik denk dat u dat ter plaatse ook moet doen.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Ik neem de aanbevelingen mee naar de telersverenigingen van West-Vlaanderen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de uitlatingen van de minister over de exportmogelijkheden van de Vlaamse land- en tuinbouw

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Gardeyn tot de heer Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de uitlatingen van de minister over de exportmogelijkheden van de Vlaamse land- en tuinbouw.

Mevrouw Gardeyn heeft het woord.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Mijnheer de minister, in een toespraak 'Perspectieven voor een plattelandsbeleid' tijdens een colloquium 'Quo vadis met het platteland', ingericht door de provincie op maandag 20 oktober, stelde u dat de Vlaamse land- en tuinbouwsector op termijn geen exportmogelijkheden meer zal hebben. Die uitspraak intrigeert en verbaast me, en kan verstrekkende gevolgen hebben voor het beleid.

Mijnheer de minister, ik ga ervan uit dat u dit niet lichtzinnig hebt gezegd. Op welke objectieve gegevens of vaststellingen baseert u zich ? Vertolkt u een persoonlijk standpunt of een standpunt van de regering ? Welke gevolgen koppelt u aan die stelling in functie van uw toekomstig beleid ?

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Mevrouw Gardeyn, ik heb over deze zaak een brief ontvangen van uw voorzitter. Het toont aan dat het beluisteren van een toespraak soms tot verschillende interpretaties en tot een verschillend begrip kan leiden. Het citaat dat u aanhaalt 'dat de Vlaamse land- en tuinbouwsector op termijn geen exportmogelijkheden meer zal hebben', is een ander citaat dan wat uw voorzitter in zijn brief aan de minister-president en aan mezelf formuleert. Hij schrijft dat ik heb gezegd 'dat de West-Vlaamse land- en tuinbouwsector in de toekomst geen exportmogelijkheden meer zal hebben'. Hij voegt eraan toe dat hij dat op een cassette kan laten horen. Ik heb hem meteen terugschreven met de vraag of ik dat bandje kan hebben. Daarop kreeg ik een nieuwe brief met de melding dat 140 aanwezigen toch wel konden bevestigen wat ik had gezegd. Ik vind dat een hele vreemde manier om deze zaak te benaderen.

Dit is het citaat uit mijn toespraak : 'Ik denk dat de tijd voorbij is dat de Vlaamse landbouwers vooral voor de export produceerden. Daarvoor is de concurrentie op de wereldmarkt veel te groot. Maar dat betekent niet het einde van de Vlaamse landbouw. Wel integendeel, ze moet zich toespitsen op het produceren van kwaliteit, van gezonde, lekkere en eerlijke voeding. Met andere woorden, onze Vlaamse producten moeten beter zijn dan de buitenlandse producten, niet goedkoper.'

Ik kan me voorstellen dat er in een debat na mijn toespraak en in mijn afwezigheid een eigen werkelijkheid wordt gecreëerd door een bepaald citaat naar eigen goeddunken te herformuleren. Ik heb gezegd dat de tijd dat de Vlaamse landbouwers vooral voor de export produceren, voorbij is. De subsidies worden gegeven voor de buiten-Europese export. Voor de rest is er een gemeenschappelijk beleid in een gemeenschappelijke markt.

Mevrouw Gardeyn, dit citaat uit mijn toespraak geeft toch een meer genuanceerd beeld dan de zinsnede in uw vraag om uitleg. Er zijn immers een aantal evoluties in de land- en tuinbouw – zowel in het verleden als in het heden – die ertoe leiden dat de exportkansen voor de Vlaamse landbouw zullen afnemen. Ik wil er hier een aantal aanhalen. Er is

Sannen

een zekere maatschappelijke druk onder de vorm van een steeds groter wordende bezorgdheid inzake voedselveiligheid, voedselzekerheid, natuur, milieu en dierenwelzijn die ertoe leiden dat iedereen het erover eens is dat op een duurzame manier met onze landbouw en onze grondstoffen moet worden omgegaan.

Daarnaast is er een ecologische druk omdat de mestoverschottenproblematiek een groei van de intensieve veehouderij van voornamelijk kippen en varkens uitsluit. Verder zijn er ook bepaalde economische beperkingen. Een groei naar bepaalde vrijemarktsectoren, zoals de sector van groenten, fruit of aardappelen, kan op korte termijn wel nog even doorgaan, maar als iedereen binnen Europa op deze weg voortgaat, wordt ook deze groei-richting louter economisch als minder interessant ervaren.

Tot slot is de wereldeconomie – en daaruit volgend ook de landbouw – steeds meer in beweging. Er is een steeds meer verregaande globalisering en liberalisering van de wereldhandel. Derdewereldlanden kunnen door de lage loon- en productiekosten producten op de markt brengen tegen een kostprijs waarmee de Europese productie niet kan concurreren. Overheidsinterventie wordt steeds minder getolereerd. Cancún was daar een aanleiding voor. Het Europees landbouwbeleid is trouwens ook herzien. De Boerenbond, samen met de derdewereldbeweging en de milieubeweging, heeft gezegd dat we vragen moeten stellen over de exportsubsidies als die oneerlijke concurrentie zouden veroorzaken en de ontwikkeling van lokale en regionale landbouw in de wereld zouden verhinderen.

Het Europees landbouwbeleid wordt met het oog op deze evoluties via de mid-term review grondig hervormd. In het huidige voorstel van de Europese Commissie gaan de lidstaten het engagement aan om de gesubsidieerde export substantieel te verminderen. Tegelijkertijd zorgen preferentiële akkoorden ervoor dat de toegang tot de Europese markt wordt bevorderd en dat de handel wordt gestimuleerd. Daarnaast is er ook de nakende uitbreiding van de EU met de daaraan verbonden gevolgen voor de concurrentiepositie van de Vlaamse landbouw op de wereldmarkt.

Deze evoluties sterken me in mijn overtuiging dat de exportkansen voor onze Vlaamse landbouw naar landen buiten de Europese Unie in de toekomst niet zullen toenemen, integendeel. Dit neemt echter niet weg dat een aantal hooggespe-

cialiseerde Vlaamse landbouwproducten zich door een uitzonderlijke kwaliteit in die wereldmarkt staande kunnen houden.

Dit alles hoeft zeker niet het einde te betekenen van onze Vlaamse landbouw. Het moet integendeel een uitdaging zijn om zich verder toe te spitsen op de productie van kwaliteit, van een gezonde, lekkere en eerlijke voeding. Het beleid moet met andere woorden mee een antwoord kunnen bieden op al deze maatschappelijke, ecologische, economische en institutionele ontwikkelingen. Een Vlaamse landbouwer blijft in de eerste plaats de producent van het voedsel dat we nodig hebben, aangezien voor jong en oud een gezonde evenwichtige voeding een basisvoorwaarde is voor een goede gezondheid.

De consument moet Vlaamse landbouwproducten kunnen erkennen en herkennen als veilig en van hoge kwaliteit, op duurzame wijze geproduceerd, met inbegrip van respect voor milieu- en dierenwelzijnsvoorwaarden. Daar waar de boer niet qua prijs kan concurreren, liggen zijn kansen dus in versheid, kwaliteit en veiligheid.

Om dit te kunnen bereiken en het Vlaamse product verder te kunnen profileren ten opzichte van ingevoerde producten, kunnen erkenningen of labels voor kwaliteitsgarantie, productiemethode en voor bepaalde korteketeninitiatieven een belangrijke rol spelen. Ik denk hier bijvoorbeeld aan de regelgeving voor de verkoop van hoeveproducten, waarbij door het rechtstreekse contact en de betere herkenbaarheid van de producten de band met de consument sterker wordt aangehaald. Daardoor weet de consument wat de meerwaarde is van het product en wat de reden is van de meerprijs. Codes voor goede landbouwpraktijken en lastenboeken dienen de afzet van de eigen producten op onze eigen markt te garanderen.

Als de Vlaamse producent garant staat voor een veilig en duurzaam product, dan komt dat het imago van onze Vlaamse landbouw alleen maar ten goede. Bovendien bieden de hervormingen binnen het Europees landbouwbeleid eveneens een aantal kansen door de verruiming van de maatregelen in de tweede pijler. De mogelijkheden van het ondersteunen van de productie van kwaliteitsvol voedsel met aandacht voor het milieu, voedselkwaliteit en dierenwelzijn worden steeds groter.

Vlaanderen zal op die kansen inspelen met een aanpassing van het PDPO om daarin onder meer het nieuwe hoofdstuk voedselkwaliteit te integreren. Verder werd deze visie ook uitgebreid ontwik-

Sannen

keld in de beleidsbrief 2004 die onlangs door de Vlaamse regering aan het parlement werd bezorgd. Ik heb dit beleid ook toegelicht tijdens de dag van het platteland.

Mevrouw Gardeyn, ik hoop dat u de voorzitter kunt informeren over de bedoeling van die uitspraak, zodat het misverstand kan worden rechtgezet.

De voorzitter : Mevrouw Gardeyn heeft het woord.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Mijnheer de voorzitter, ik moest mevrouw Declercq, die zich bij deze vraag wilde aansluiten, verontschuldigen. Ook zij vond het noodzakelijk dat de minister die uitspraak kon rechtzetten. Het was inderdaad begrijpelijk dat dit uit zijn context werd gehaald, maar ik vond het toch nuttig om dat nu ook op papier te krijgen.

Mijnheer de minister, ik dank u voor uw omstandig antwoord.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.15 uur.*
